

Tilsynet i henhold til grundlovens § 71

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
sm@sm.dk
www.socialministeriet.dk

Sagsnr.
2018 - 5229

Doknr.
616370

Dato
16-10-2018

Tilsynet i henhold til grundlovens § 71 har d. 23. april 2018 stillet følgende spørgsmål nr. 40 (alm. del) til børne- og socialministeren, som hermed besvares endeligt. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Adsbøl (formand) på tilsynets vegne.

Spørgsmål nr. 40:

"Vil ministeren oplyse, hvor mange opholdssteder inkl. plejefamilier tvangsanbragte børn i gennemsnit bor hos, og herunder også oplyse, hvor mange tvangsanbragte børn, der procentvis oplever at bo et, to, tre osv. Forskellige steder i den tid, hvor de er tvangsanbragt."

Svar:

Det er i udgangspunktet ikke muligt at foretage en opgørelse over, hvor mange anbringelsessteder, herunder opholdssteder, plejefamilier og døgninstitutioner, anbragte børn og unge har boet på i den tid, de har været anbragt uden for hjemmet. Anbringelsesstatistikken indeholder ikke oplysninger, der kan identificere et konkret anbringelsessted. Hvis et barn eksempelvis har været anbragt i en plejefamilie, herefter hjemgivet til forældrene og derefter anbragt hos en plejefamilie igen, fremgår det ikke af statistikken, hvorvidt der er tale om den samme plejefamilie eller forskellige plejefamilier.

Anbringelsesstatistikken indeholder dog oplysninger om skift af anbringelsessted under samme anbringelsesforløb, altså uden at barnet eller den unge har været hjemgivet. Hvis anbragte børn og unge skifter fra et anbringelsessted til et andet, har kommunen pligt til at indrapportere det til Danmarks Statistik, som efterfølgende registrerer det i anbringelsesstatistikken. Der er imidlertid indikationer i statistikken på, at kommunerne ikke altid får indberettet, når anbragte børn og unge skifter anbringelsessted. En opgørelse baseret på registrerede skift alene, forventes således i nogen grad at underestimere det reelle omfang af skift blandt anbragte børn og unge.

Med henblik på at besvare spørgsmålet bedst muligt, viser tabel 1 derfor en opgørelse over, hvor mange børn og unge, der har været anbragt hhv. med og uden samtykke, som enten har et registreret skift i anbringelsen, eller som har indikationer på skift eller et midlertidigt ophør i anbringelsen. Af datamæssige årsager er opgørelsen baseret på anbringelser af børn og unge i alderen 0-16 år, hvor der for første gang er truffet afgørelse om anbringelse uden for hjemmet i årene 2008-2009. Der ses på disse børn og unges anbringelser frem til 2016. For en nærmere beskrivelse af opgørelsesmetoden se boks 1 sidst i svaret.

Afgørelser om anbringelse med samtykke fra forældremyndighedsindehaver og den unge, der er fyldt 15 år, træffes i udgangspunktet af kommunalbestyrelsen efter servicelovens § 52, stk. 3, nr. 7. I 2008-2009 blev der truffet afgørelse om anbringelse med samtykke af ca. 3.400 børn og unge i alderen 0-16 år, som ikke havde været anbragt før 2008. Blandt de børn og unge, der blev anbragt med samtykke i en plejefamilie, har 33 pct. indikationer på skift eller et midlertidigt ophør i anbringelsen, mens det gælder 39 pct. blandt anbragte på døgninstitutioner og opholdssteder.

Afgørelser om anbringelse uden samtykke fra forældremyndighedsindehaver og den unge, der er fyldt 15 år, træffes i udgangspunktet af børn og unge-udvalget, jf. servicelovens § 58. Børn og unge-udvalget kan træffe afgørelse om en anbringelse uden samtykke, hvis der er en åbenbar risiko for, at barnets eller den unges sundhed eller udvikling lider alvorlig skade.

I 2008-2009 blev der truffet afgørelse om anbringelse uden samtykke af ca. 250 børn og unge i alderen 0-16 år, som ikke havde været anbragt før 2008. Blandt de børn og unge, der blev anbragt uden samtykke i en plejefamilie, har 28 pct. indikationer på skift eller et midlertidigt ophør i anbringelsen, mens det gælder 63 pct. blandt anbragte på døgninstitutioner og opholdssteder mv., jf. tabel 1.

Tabel 1

Børn og unge anbragt i 2008-2009 efter samtykkegrundlag og anbringelsessted

	Anbragt med samtykke	Anbragt uden samtykke
	----- Antal -----	
Plejefamilie	1.256	122
Døgninstitution eller opholdssted mv.	2.146	132
I alt	3.402	254
	Andel med indikation på skift, pct.	
Plejefamilie	32,9	27,9
Døgninstitution eller opholdssted mv.	39,4	62,9

Anm.: Børn og unge i alderen 0-16 år, hvor der blev truffet afgørelse om en anbringelse uden for hjemmet i årene 2008-2009 efter samtykkegrundlag og anbringelsessted. "Andel med indikation på skift" er opgjort som anbragte børn og unge, der har mindst ét registreret skift eller indikationer på et midlertidigt ophør i anbringelsen. Skift og ophør er målt fra iværksættelsen til og med 2016. Nogle vil dog have afsluttet deres anbringelse inden da. Børn og unge, der var anbragt før 2008, indgår ikke. Opgørelsen omfatter ikke anbringelser i kommunale plejefamilier, der først blev indført med Barnets Reform i 2010. For nærmere afgrænsning af skift og midlertidige ophør i anbringelsen se boks 1. "Anbragt uden samtykke" omfatter anbringelser uden samtykke efter servicelovens § 58, herunder anbringelser uden samtykke til trods for, at forældremyndighedens indehaver og den unge, der er fyldt 15 år, har samtykket, jf. § 58 stk. 2 og 3. Anbringelser som led i afsoning, jf. § 78 i straffuldbyrdelsesloven, og som led i en ungdomssanktion, jf. § 74 a i straffeloven, samt anbringelser i varetægtsurrogat, jf. § 765 i retsplejeloven, indgår ikke. Det samme gælder formandsafgørelser, jf. serviceloven § 75 efter § 58. "Anbragt med samtykke" omfatter anbringelser efter servicelovens § 52, stk. 3, nr. 7. Anbringelser, hvor samtykkegrundlaget er uoplyst, indgår ikke i opgørelsen. For nogle få personer findes der ikke cpr-oplysninger. Disse personer indgår ikke i opgørelsen.

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata.

Børn og unge kan opleve skift i anbringelsessted af flere årsager. Eksempelvis bliver nogle børn og unge anbragt akut og flytter efter kort tid til et mere varigt anbringelsessted. Ligeledes kan et skift skyldes, at opholdet på det første anbringelsessted anvendes til en uddybende udredning af barnet eller den unge,

hvorefter der sker skift til et anbringelsessted, der modsvarer de udredte støttebehov. Endvidere kan barnets behov for støtte ændre sig så markant over tid, at det er nødvendigt at ændre anbringelsesstedet for at modsvare støttebehovet.

Blandt de børn og unge, der i 2008-2009 blev anbragt uden samtykke i en plejefamilie, og som har mindst ét registreret skift i anbringelsen, har 67 pct. skiftet anbringelsessted en enkelt gang, mens de resterende 33 pct. har skiftet anbringelsessted to gange. Der er således ikke nogen med flere end to registrerede skift.

Blandt de børn og unge, der i 2008-2009 blev anbragt uden samtykke på en døgninstitution eller et opholdssted, og som har mindst ét registreret skift i anbringelsen, har 83 pct. skiftet anbringelsessted en enkelt gang, mens de resterende 17 pct. har skiftet anbringelsessted hhv. to eller tre gange, jf. tabel 2.

Tabel 2

Børn og unge anbragt i 2008-2009 uden samtykke med mindst ét registreret skift i anbringelsen

	1 skift	2 skift	3 skift	I alt
	----- Pct. -----			
Plejefamilie (n=24)	66,7	33,3	0,0	100
Døgninstitution eller opholdssted mv. (n=66)	83,3	*	*	100

Anm.: Børn og unge i alderen 0-16 år, hvor der blev truffet afgørelse om anbringelse uden samtykke i årene 2008-2009, og som har mindst ét registreret skift i anbringelsen. (*) Som følge af de diskretionsmæssige hensyn, som Danmarks Statistik underlægger anvendelsen af registerdata, er det ikke muligt at vise opgørelsen for hhv. 2 og 3 skift blandt anbragte på døgninstitutioner og opholdssteder, fordi der er for få personer i målgruppen. Skift er målt fra iværksættelsen til og med 2016. Nogle vil dog have afsluttet deres anbringelse inden da. Børn og unge, der var anbragt før 2008, indgår ikke. Opgørelsen omfatter ikke anbringelser i kommunale plejefamilier, der først blev indført med Barnets Reform i 2010. For nærmere afgrænsning af skift og midlertidige ophør i anbringelsen se boks 1.

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata.

Det bemærkes, at tabel 2 alene er baseret på 90 anbragte børn og unge, hvorfor der kan være usikkerhed forbundet med tallene.

Boks 1

Metode til opgørelse af skift og ophør i anbringelsen

Opgørelserne i tabel 1 og 2 er baseret på registerdata fra anbringelsesstatistikken, og omfatter anbringelser af børn og unge i alderen 0-16 år, hvor der for første gang er truffet afgørelse om en anbringelse uden for hjemmet i årene 2008-2009. Skift og midlertidige ophør er målt fra iværksættelsen til og med 2016. Nogle vil dog have afsluttet deres anbringelse inden da.

Ifølge Danmarks Statistik har ændringer i kommunernes indberetninger medført et betydeligt databrud i 2006, der giver usikkerhed omkring kvaliteten. Af hensyn til databruddet i 2006 og kommunalreformen i 2007 er det valgt kun at anvende data fra 2008 og frem. Børn og unge, der var anbragt før 2008, indgår således ikke i opgørelserne.

Hvis anbragte børn og unge flytter til et nyt anbringelsessted, skal kommunen indrapportere det til Danmarks Statistik. Det vil i så fald være registreret i anbringelsesstatistikken (BUAH) med en selvstændig hændelseskode. Der er imidlertid indikationer på, at kommunerne ikke altid får indberettet, når anbragte børn og unge flytter til et nyt anbringelsessted. Af denne grund omfatter "skift og midlertidige ophør" også anbringelsesforløb, hvor der er indikationer på ændringer i barnets anbringelsesforløb. Det gælder anbragte børn og unge med mere end én hændelseskode for a) afgørelse om anbringelse b) iværksættelse af anbringelse og c) hjemgivelse/ophør af anbringelse. For at minimere sandsynligheden for eventuelle fejl, er det valgt kun at tage afsæt i anbragte børn og unge med en registreret afgørelse om anbringelse. Opgørelsen omfatter ikke anbringelser på skibsprojekter eller kost- og efterskoler, da det pr. definition er anbringelser af kortere varighed.

Med venlig hilsen
Mai Mercado